

Nachttrein

ÖZCAN AKYOL

Wie de mens in primitieve toestand wil zien, zou eens met een nachttrein moeten reizen. Ik doe het regelmatig. Vanuit antropologisch oogpunt is het wel interessant, want op een of andere manier veranderen de keurige coupés van overdag in regelrechte jungles. Er worden stoelen gesloopt, ramen bekrast en uitwerpselen rondgestrooid. Tijdens die nachtelijke ritten krijg ik altijd diepe gevoelens van medelijden voor de dienstdoende conducteurs, die zich vaak uit pure onmacht verstoppert en alleen tevoorschijn komen bij tussenstops.

Deze week besloot een deel van het gilde dat het zou staken: in een bepaald type dubbeldekker schijnt er alleen nog maar plaats te zijn voor één conducteur. Voorheen werd er in tweetallen gewerkt. Volgens het NS-personeel gaat een dergelijke bezuiniging ten koste van de veiligheid en is de maatregel bovendien slecht voor de lichamelijke gezondheid van de conducteurs - ze moeten nu immers meer trappen beklimmen tijdens hun dienst.

De kneuterigheid druipt ervan af. In werkelijkheid zouden alle conducteurs eens een vuist moeten maken tegen dat totaal verwerpelijke gedrag waarmee ze elke week weer worden geconfronteerd. De conducteur is regelmatig een uitlaatklep voor de waanzin van zwartrijders en dronken en doorgesnoven uitgaanspubliek. Ze worden bespuugd, uitgescholden en soms zelfs fysiek belaagd. Wie een beetje in de archieven gaat zoeken, vindt complete getuigenverlagen van getraumatiseerde conducteurs, die stelselmatig gepest en getreiterd werden, en daarom maar voor een ander beroep hebben gekozen. Het is een tragische waarheid. Maar de huidige staking van de FNV concentreert zich vooral op de sanering in de personeels- samenstelling tijdens een specifieke reis. Het is zonde om het daarbij te laten. De onveilige arbeidsomstandigheden van het NS-personeel, die chronisch van aard zijn, zouden eens definitief moeten worden opgelost. Het is tegenwoordig zo erg dat sommige mensen na middernacht niet meer een trein durven te pakken. Hoe moet het personeel zich dan voelen? De Nederlandse Spoorwegen zijn berucht om hun vertragingen en organisatorische wanorde. Daar is altijd veel aandacht voor. Maar als het om de schrijnende situatie van het eigen personeel gaat, moet zich eerst een incident voordoen, zoals een mishandeling. Er is dan even protest, vervolgens gaat iedereen over tot de orde van de dag, terwijl het échte probleem altijd blijft bestaan.

@OzcanAkyol